GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ DALMATINAC"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

# Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. —Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 6 JULA 1935 | BROJ 240

## Raspust Udruženja Prijatelja Poljske u Francuskoj

Varšava 6 jula. Čitava poljska štampa sa velikim čuđenjem donosi vijesti iz Francuske, da se već pristupilo raspustanju svih udruženja prijatelja Poljske u Francuskoj.

Ta su udruženja bila osnovana još pred sedam godina, a svrha im je bila da ožive socijalne i kulturne veze izmedju Francuske i Poljske.

Raspust tih društava najbolje svjedoči i zaoštravanju odnosa izmedju Poljske i Francuske.

## Vladina deklaracija

Beograd 6 jula. Na prvoj sjednici narodne skupštine pročitao je ministar pretsjednik g. Dr. Stojadinović vladinu deklaraciju, u kojoj stoji i ovo: „Ostajući vjerna dosadašnjem pravcu naše vanjske politike kraljevska vlada će se truditi da postojeća prijateljstva održava i pojačava, a u isto vrijeme sa zadovoljstvom suradjivati će i sa svim drugim silama, čiji bi osnovni ideal bio onaj, koji je narodima najdraži, naime ideal učvršćenja i organizovanja evropskog mira.

Osnovni pravac unutarnje politike dan nam je osnovnim zakonom zemaljskim, ustavom od 1931. Kraljevska vlada je vjerna svim načelima toga ustava, ističući naročito princip državnog i narodnog jedinstva. Mi ćemo se truditi da u toku daljeg svoga rada pojedine zakone, a naročito one političke prirode prilagodimo tekućim potrebama i željama narodnim. Ovo važi osobito za široke narodne samouprave, za izborni zakon, za zakone o štampi, zborovima i udruženjima. Amanet, koji je ostavio pokojni Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj da čuvamo Jugoslaviju, veliki je amanet, ali taj amanet nije ostavljen na čuvanje jednoj ličnosti ili jednoj vladi ili jednoj političkoj grupi. Taj amanet je ostavljen cijelom jugoslovenskom narodu. Svi i svaki od nas pojedinačno i zajedno, svi mi imamo svetu dužnost, da taj amanet čuvamo i očuvamo.

Kraljevska vlada smatra da će taj sveti amanet najbolje očuvati, ako bude išla putem smirivanja i stišavanja političkih zaoštrenosti, putem prikupljanja i koncentriranja svih konstruktivnih snaga naroda, putem proširenja baze, na kojoj počiva autoritet države."

### Sniženje kamatne stope Narodne Banke

Narodna banka imala bi u najskorijem vremenu ponovno sniziti kamatnu stopu. Sadašnja kamatna stopa iznosi 5 posto dok je prošle godine iznosilo 6 5 posto. Novo sniženje kamatne stope iznosilo bi 1 posto.

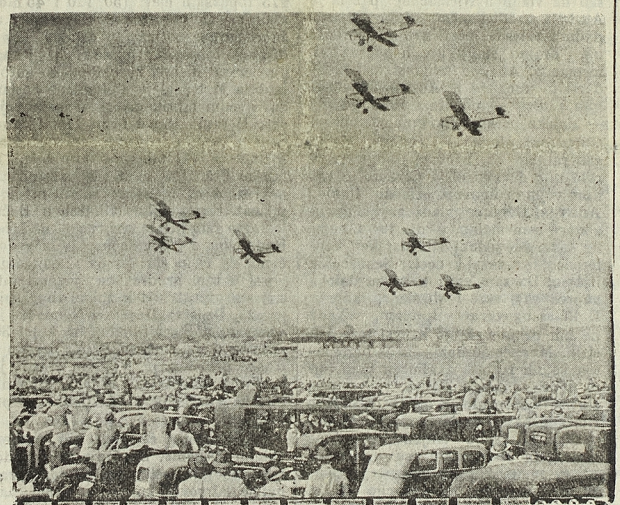
## Nezapamćeni orkan na Bijelom moru

Moskva 6 jula. Na Bijelom moru, osobito u blizini polutoka Kole, vladao je žestoki orkan. Prema prvim vijestima iz Murmanska nepogoda je zahvatila tri ribarska parobroda te ih potopila sa čitavom posadom. Na mjesto nesreće su otišla dva motorna broda, ali vihor i valovi bijahu toliko nadmoćni da ih je doskora nestalo u uzburkanom moru. Računa se da je usve poginulo preko 20 ljudi.

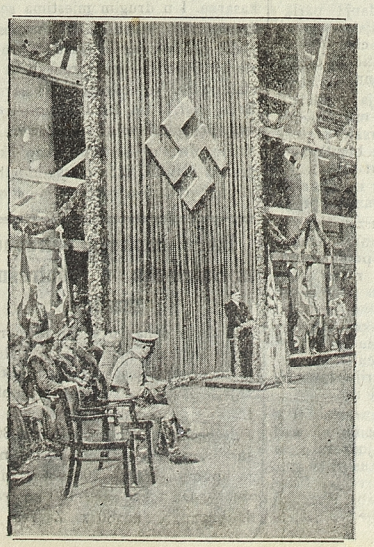
## Kolovođa grčke revolucije predao se policiji

Atena 6. jula. Bivši ministar Maris jedan od vođa posljednjeg ustanka, koji je in contumatiam bio osuđen na doživotnu robiju predao se jučer u Solunu policijskim vlastima.

## Veliki paradni let u Hendonu



*Ovogodišnji Otr Force Display engleske zračne flote privukao je kao i svake godine veliko mnoštvo gledalaca u Hendonu*



## München - centrum njemačke umjetnosti

*U prisustvu Führera proslavljena je u Münchenu slava doma njemačke umjetnosti. Svečani govor g. August v. Fink (na govornici), a sprijeda je g. Hitler*

## Provala Vezuva

Napoli 6 jula. Jučer je oko 10 sati došlo do ponovne eksplozije u krateru Vezuva, čime su se otvorila tri izvora lave, koja se pomalo spušta prema podnožju vulkana. Ako ne nastupi još koja eksplozija, opasnost je isključena.

### Zadušnice za Stjepana Radića i drugove u Parizu

Pariz 6 jula. Ovdje su održane svečane zadušnice za blagopok. Stjepana Radića i drugove. Zadušnicama su prisustvovali g. udova Marženka Radić, g. Vlatko Radić sa suprugom i sinom Stjepanom, hrvatski studenti iz Pariza i čitava hrvatska radnička kolonija iz Pariza i okolice. Zadušnice je držao hercegovački franjevac Vendelin Vasilj student socijalnih znanosti. Poslije zadušnica održana je svečana komemoracija sa više govora.

„BOJKA" d.s.o.j.
*trgovina boje i lake na malo i veliko*
ŠIBENIK
**Na skladištu ima: sve vrste prvoklasnih boja, lakova firnajsa i ostalih potrebština uz povoljne cijene. Solidna posluga.**

*U francuskoj štampi pomalo preladjuje mišljenje da će biti potrebno konačno pristupiti direktnim pregovorima sa Njemačkom.*

*Lav Trocki zamolio je englesku* vladu da se smije nastaniti na jednom od manjih otočića u Canal la Manchu

*Predsjednik vlade dr. Stojadinović* primio je njemačkog, talijanskog i madžarskog poslanika, te se s njima zadržao dulje vremena u razgovoru.

*Talijanski poslanik u Londonu* Grandi u kome su se širile najrazličitije glasine ipak se vratio na svoje mjesto.

## Upozorenje i molba našim cij. pretplatnicima

**Danas poslali smo izvadke računa i čekovne uplatnice našim pretplatnicima izvan Šibenika sa zamolbom,da udovolje dužnostima i da nam pošalju pretplatu. Naročito smo to zamolili dužuike od više mjeseci da podmire pretplatu da ne nastane zastoj u otpremi lista. Budući da moramo i mi udovoljiti obavezama neodgodivo, jer plaćamo uredno troškove štampe i saradnje to molimo da nam naši dužnici bezuvjetno pošalju pretplatu**

**Uprava „Narodne Tribune"**

## Oprštanje političkih krivica počinjenih za vrijeme izbora

Beograd. Objavljen je ovaj ukaz: U ime Njegovog Veličanstva Kralja Petra Drugog po milosti Božjoj i volji narodnoj Kralj Jugoslavije, Kraljevsko Namjesništvo na predlog Ministra unutrašnjih poslova a na osnovu člana 3 Ustava riješili su i rješavaju: da se predadu zaboravi sve krivice političke prirode učinjene povodom izbora narodnih poslanika za Narodnu skupštinu za vrijeme od raspisa izbora od 6 februara ove godine pa do dana obnarodovanja ovog Ukaza za čije su izvidjanje i presudjenje nadležne opće upravne ili državne mjesne policijske vlasti, a koje su izrečene od ovih vlasti za pomenuta djela, oprastaju se. Izrečene a nenaplaćene novčane kazne neće se naplaćivati, a već naplaćene neće se vratiti.

## Austrijska vlada pravi smetnje u turističkom saobraćaju s Jugoslavijom

U Beču je održana konferencija, na kojoj su sudjelevali ministar predsjednik, ministar vanjskih poslova, ministar financija i šef redarstva. Na konferenciji je zaključeno da će austrijski državljani koji putuju u inozemstvo i to u države za koje je potreban putnički vizum, morati imati dozvolu nadležne upravne vlasti, pa se u tome pravcu ne će praviti nikakve teškoće. Izuzetak čini putovanje u Njemačku i Jugoslaviju. Za putovanje u Njemačku biti će potrebna privola drž. redarstva, dok će se putovanje u Jugoslaviju dopustiti samo onim osobama, koje će biti u stanju dokazati službenom potvrdom, da ne duguju porez. Novinarima je izjavljeno na mjerodavnom mjestu, da je austrijska vlada spremna stupiti u pregovore sa jugoslavenskom vladom, da se uopće ukine viza za medjusobna putovanja naravno pod istim uvjetima. Dne 2 o. mj. bila je ova naredba vlade već na snazi. Od trgovaca, trg. putnika i osoba, koje su morale dokazati da putuju u Jugoslaviju iz obiteljskih razloga, nije tražena nikakva posebna potvrda. Medjutim se sa turistima postupa vrlo rigorozno i zato će ove godine mnogi austrijanci izostati u našim ljetovalištima i kupalištima. Ove austrijske mjere, koje su učinjene samo da pogoduju turističkom prometu talijanske rivijere, vrlo su značajne i na njih treba dolično odgovoriti. Mi držimo, da bi izvjesnim represalijama, mogli dà promijenimo mišljenje u Austriji, pa se nadamo da će nadležni faktori u tom pogledu smjesta preduzeti potrebne mjere.

## Emisija prve tranše zajma za finansiranje javnih radova

Ministar finansija izvršio je 1. jula o. g. emisiju prve tranše za finansiranje velikih javnih radova u nominalnom iznosu od 100 milijuna dinara. Kao što je već bilo prije objavljeno, emisioni tečaj obveznica određen je al pari, a kamatna stopa iznosi 5 posto godišnje. Ostvarenje emisije potpuno je postignuto još u toku istog dana upisa. Cio niz prve tranše zajma od 100 milijuna dinara efektivno je uplaćen kod DHB i odobren u specijalnom računu javnih radova sa kojega će se povlačiti i trošiti prema razvitku i napredovanju ovih radova.

## Italija želi dobavljati drvo iz Abesinije

Talijanski ministar pretsjednik Mussolini izrsdio je ekspoze u kojem su iznešeni talijanski zahtjevi u Abesiniji. Točka 5 toga ekspozeja predvidja talijansko—abesinske ugovore o dobavama, koji osiguravaju izvoz abesinskih sirovina u Italiju. Kod toga se spominje u prvom redu drvo — Abesinija je razmjerno gusto pošumljena i imade osim naših crnogoričnih vrsta također i skupocjene vrste cedra i ostalih egzotičnih drva.

**Budite pretplatnici „Nar. Tribune"**

# VOJNE PRIPREME U AUSTRIJI

*Talijanska pomoć i austrijske obaveze*

„Lidove novine" su ovih dana objavile slijedeći dopis svog dopisnika iz Bratislave:

Skoro uporedo s novim vojnim naoružavanjem Njemačke — i najzad ne samo na taj podstrek — i Austrija je bbacila verige vojnih klauzula mirovnih ugovora. Njezino današnje naoružavanje možda nije toliko napredovalo kao njemačko, ali u svemu ostalom vojne klauzule senžermenskog mirovnog ugovora faktično više ne vrijede.

Kao što je poznato taj ugovor od 10 septembra 1919 godine je ukinula u Austriji opću vojnu obavezu i evidenciju vojnika u rezervi; ograničio je broj oficirskih škola i zabranio je uvoz, izvoz i produkciju oružja, oklopljenih kola, tankova, municije i drugog ratnog materijala. Austrija se obavezala da će se ograničiti na vojsku sastavljenu iz aktivnih profesionalnih vojnika. Ukupan broj vojske zajedno s oficirima je određen cifrom 30.000, od toga je oficira smjelo biti najviše 5 posto. Najveći broj lakih i teških mitraljeza za čitavu armadu je 450. Broj topova svih kalibara je ograničen na 90, pri tom je za manje topove dozvoljeno 1.500 metaka, za veće — preko 105 mm kalibra — samo 500 komada. U pogledu organizacije je armada podjeljena na 6 mješovitih brigada, sastavljenih iz po dva pješadijska puka, svaki sa tri bataljona i 3 čete i s jednim dodjeljenim mitraljeskim odredom. Ovamo još spadaju artilerija i tehničke trupe.

Otkako je narodni socijalizam došao na vlast u Njemačkoj počela je Austrija uz djelimično odobrenje zapadnih velesila jačati svoje naoružanje i brojno stanje svojih naoružanih formacija. Ali pod talijanskim i mađarskim uticajem je Austrija posljednjih godina — od kraja 1933 godine — daleko prekoračila granice onoga, što je dozvoljeno i trpljeno. Medjutim generaliteto u bečkom ministarstvu rata nije dakako ništa poznato o tajnom vojnom ugovoru izmedju Italije i Austrije. Dabome, vlada zaključuje ugovore samostalno, a da to nikome ne kaže. Na jednoj ministarskoj konferenciji je savezni kancelar Schuschnig izjavio: Da sam znao kako su daleko napredovale veze i obećanja, koja je Dollfuss ugovorio s Italijom, nikada ne bih primio zvanje kancelara u Austriji. Moguće je dakle da je bez znanja vojnih faktora zaključen tajni vojni ugovor izmedju Italije i Austrije, štaviše vjerovatno je da su tri države rimskog pakta uzajamno vojnički povezane. Liferacije talijanskog ratnog materijala Madžarskoj su upućivane preko austrijskog teritorija i izazvale su medjunarodne komplikacije (Saint Gotthard, Hirtenberg). Pažnja s kojom su pacifističke socijalno—demokratske organizacije željezničara pratile te transporte i preko svojih povjerenika izjele stvar na pretres u parlamentu, dovela je najzad do ukidanja parlamenta i raspuštanja socijalno demokratskih i drugih organizacija, koje su se postavljale protiv političkih težnja Italije u dunavskom bazenu.

Poslije novog uredjenja političkih prilika talijanske pošiljke oružja i ratnog materijala u Madžarsku prolaze preko austrijskog teritorija bez ikakvih smetnji, štaviše većinom u pratnji viših činovnika obiju vlada i pod zaštitom helimvera. Kao tranzitna pruga dolazi u obzir Bjelak—Mürzzuschlag—Wiener Neustadt—Sopronj. Tovarni listovi od reda glase na pomarandže, mašinske djelove, papir i razne tekstilije; u stvari se radi o pošiljci oružja svih vrsta i municije za teško artiljeriju. Nekoje talijansko oružje i ratni materijal, ukoliko su odredjeni za Austriju, ostaju u Beču — na primjer vazduhoplovni materijal, tankovi, motorni čamci, mitraljezi itd.

Talijanski kapital i generalni štab se interesiraju za gospodarenje nad strategijskim vezama u južnom djelu Austrije Reorganizacija austrijske vojske je izvršena uz sudjelovanje oficira talijanskog generalnog štaba. U raznim južnim djelovima Austrije — Štajerskoj, Kranjskoj, Burgenlandu, Tirolu, — talijanski oficiri su proučavali predio i pomoću vlasti su vršili ispitivanje terena, gorske klance, puteve i mogućnost smještanja vojske. Vojna mjerenja su vršena u prisustvu talijanskih oficira.

Austrijska ratna industrija je pod talijanskim uticajem ponovo stavljena u pokret. U svojoj cjelini nije uništena, tako je to naredio mirovni ugovor. U anketi američkog senata o ratnim dobicima međunarodnih fabrikanata oružja spominje se i ime austrijskog fabrikanta Mandla iz Hirtenberga. Iz podaka velikog američkog hemijskog trusta Du Pont vidimo, da je u Holandiji obrazovana domaća „grupa", koja je preko Holandije švercovala iz Hirtenberga oružje u Kinu. Irenee Du Pont iznosi, da je ta grupa u tjesnoj vezi s fabrikom oružja u Hirtenbergu. Ove godine nisu puno zaposlena samo velika preduzeća i fabrike oružja u Steyru, Beču i Wiener Neustadtu, koje su radile u ratu, nego i ona preduzeća, koja vojne vlasti vode u evidenciji i kojima će u slučaju rata pripasti specijalan zadatak. Ministarstvo rata sastavlja spisak najvećeg mogućeg kapaciteta, smještavanja sirovina itd. U Beču je vladinim rješenjem pod upravom jednog generala osnovana centrala za nabavku industrijskih sirovina. Centrala se isključivo zanima reorganizacijom industrije u ratne svrhe. Austrijska teška industrija je puno zaposlena ratnim liferacijama. Kod Böhlera u Kapfenbergu je na primjer poručeno i liferovano u bečki arsenal 275 topovskih cjevi 150, 120 i 45 mm kalibra. U preduzeću Guezstahl u Judenburgu su između ostalog izrađivane topovske i puščane cjevi, kao i rezervni djelovi za oklopljene automobile. Materijal je djelomično poslan austrijskim fabrikama za saveznu vojsku. U radionicama firme Graf und Stift u Beču izradjivani su rezervni djelovi za oklopljene automobile, u fabrici Fränzl et com su izradjivani neki dijelovi, čiji značaj radnicima nije poznat. Firma Julius Ointsch u Beču je tajno izradjivala avijonske motore. Radnicima i činovnicima je zaprijećeno, da će u slučaju da i najmanja vijest o tom prodre na javnost biti smjesta otpušteni i kažnjeni zbog špijunaže. Društvo Degea iz Njemačke je osnovalo u Beču filijalu, u kojoj 30 radnica u dvijema smjenama izrađuju maske protiv gasa. Vojnom eraru je ta firma liferovala 17.000 komada masaka uz cijenu od 70 šilinga po komadu.

Bečki arsenal će opet biti vraćen vojnim svrhama. Do kraja 1935 godine se moraju iseliti sve kirajdžije, zanatlije i trgovci, koji su se tamo nastanili od 1919 godine. Dugogodišnji stanari će dobiti otštetu od države. U čitavoj Austriji će biti smješteno 30 novih garnizona; u većim mjestima Gornje Austrije se već podižu nove kasarne. I u drugim mjestima se podižu nove kasarne na račun zajma za javne radove, jer su stare kasarne posle 1918 godine pretvorene u kuće za stanovanje. Vojno-geografski zavod u Beču, koji je od 1913 godine izgubio svoj prvobitni vojni karakter i koji je služio civilnim svrhama kao kartografski institut, biće ponovno militariziran i potčinjen ratnom ministarstvu.

## Izvoz smokava petrovača iz Dalmacije u unutrašnjost zemlje

Zadnjih dana u velike je porastao izvoz smokava petrovača iz Dalmacije za unutrašnjost države. Smokve se najviše izvoze u Zagreb i Ljubljanu. Dnevno se raznim vlakovima u jutro i na veče upućuje od 70 do 80 košara smokava. Dne 3 o. mj. na pr. je upućeno ravno 200 košara i sanduka. Od toga oko 120 košara za Ljubljanu, a oko 80 za Zagreb.




*Izrađuje VJENCE i BUKETE iz — svježeg i umjetnou cvijeća —*

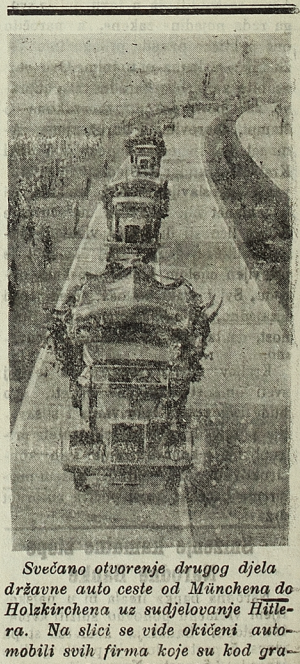
**20** *dinara za 10 kilograma papira za omotovanje, dobiva se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin — Sibenik*




**Prodaje se** vrlo jeftino sasma nov čamac dug 6 m. sa motorom. Brzina 5½ milja na sat. Potrošak benzina 1 l. Čamac je podesan i za jedrenje. Nadalje jedna jedrilica dužine 4.40 m. bez jedra. Oba čamca imaju svoje plutače i mjesto za držanje. Informacije daje uprava lista.

**Prodava se** uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:
Agenturi Jadranja — Sibenik.

**Poslovođu** mlađeg sposobnog u kratko pletenoj struci — tražimo sa malom jamčevinom, (u gotovom ili nekretninama) za vođenje filijale — Ponude slati pismeno na „Trikotaža" Dizdar — Šibenik.

*Svečano otvorenje drugog djela državne auto ceste od Münchena do Holzkirchena uz sudjelovanje Hitlera. Na slici se vide okićeni automobili svih firma koje su kod gradnje sudjelovale.*

# GRADSKE VIJESTI

## Radovi na pazaru!

Radovi na uređenju pazaru vrlo li lepo odmiču, tako da će se uskoro već pristupi završnim radovima. Pazar se betonira, a sa strane se ostavlja mjesta za drveće tako da će to biti vrlo lijep dio grada.

Poslijednjih godina u našem gradu nije skoro ništa rađeno te je i pojmljivo da sada puno stvari trebaju. Međutim ako bi se nastavilo sa ovako sistematskim radom, pa makar i u razmjerima najmanjim, mogli bi da se uredi i popravi bar ono što je najpotrebnije i najhitnije. Sada se je počelo, te se nadamo da će se u tom pravcu i nastaviti.

## Promet luke u prošlom mjesecu

Kroz prošli mjesec u našu luku uneseno je sa naših i stranih parobroda cca 800 tona razne robe.

Kroz isto razdoblje vremena iz naše luke izvezeno je na 50 naših i stranih lađa i jedrenjaka cca 12000 tona razne robe, najviše boksita, drva za građu i ugljena.

Kao što se vidi promet naše luke kroz prošli mjesec bio je dosta živ.

ČLANOVI ROTARY—KLUBA održali su u četvrtak na veče intimnu večeru u bifeu kupališta „Jadrija" Prisustvovali su skoro svi članovi kluba i njihovi gosti.

## Od svačega po malo

Dosta je dugo trebalo vremena dok su postavljeni reflektori na katedrali Sv. Jakova za osvjetljivanje kupole. Njihovo postavljanje svi smo sa radošću pozdravili ističući koliko je lijepo vidjeti osvjetljenu kupolu iz kanala a i iz samoga grada. Ali izgleda da je počelo da se zaboravlja na ovo osvjetljivanje, jer već nekoliko večeri se desilo da se osvjetljivanje gasi još prije 10 sati. Ako su već postavljeni i reflektori, i ako je učinjena jedna materijalna žrtva, zašto se onda ona to neredovito pušta da gori? O ovome bi trebalo povesti računa, inače je bilo uzaludno instaliranje ovih reflektora.

## SPORT

# Dvoboj „Krke" i „Gusara"

U nedjelju ujutru u 8 sati održaće se u Splitu veslačka utakmica između „Gusara" i „Krke" u četvercu i osmercu. Trka će se održati jedino ako bude lijepo vrijeme i more bez talasa.

Obzirom na stari rivalitet između ova dva kluba, ova utakmica će biti vrlo interesantna i svi ljubitelji veslačkog sporta očekuju je sa velikim interesovanjem. Oba kluba su se marljivo spremala i dosta trenirala. „Krka" izvodi nove veslače, te zbog toga vlada veliki interes naročito kod šibenske publike.

Vrhovni sudija biće inžinjer gosp. Jakov Despot.

— — —

*G. Petar Iljadica* dugogodišnji član „Krke" i njen ekonom podnio je ostavku na položaj zbog nekih nesuglasica.

# Suđenje za napad i krađu

Pred velikim senatom, pod predsed. sudije g. Kneževića, te sudija gg. Valesa, Kamenarovića i Kovačevića održano je suđenje Gigić Filipu, Markovu, težaku iz Otavice, starom 28 godina za silovanje i krađu. Državni tužilac bio je g. Dr. Krekić, a branioc advokat g. Dr. Nikolić.

Prema optužnici događaj se je desio ovako: u noći između 4 i 5 maja optuženi je nasilno ušao u stan Lucije Moka, udovice pk. Frane iz Otavice. Odmah ju je fizički napao, te je nad njom izvršio nasilnu obljubu, a zatim je iz uložne knjižice, gdje je ova držala novac odnio je cca 9000 din.

Na suđenju optuženik je davao kontradiktarne odgovore. Pošto je drž. tužioc g. Dr. Krekić pročitao optužnicu, dao je odbranu advokat g. Dr. Nikolić te je sud izrekao slijedeću presudu:

Optuženi Gigić kažnjava se sa 5 g. robije i 5 g. gubitka časnih pravâ.

# Preuređenje grobišta

Potreba da se uredi grobište a i proširi odavno se već osjećala i u tom pravcu činjeni su već više puta napori kako bi pronašla sredstva i način da se ovo važno pitanje našega grada skine već jednom sa dnevnog reda. Naše groblje nalazi se na vrlo lijepom položaju, ali kako svojedobno nije dovoljno vođeno računa o njegovoj urednosti, pojmljivo je da je ovo bilo dosta zapušteno. Prema planu koji je općina izradila u najskorijem vremenu imalo bi se otpočeti sa njegovim uređenjem i proširenjem. Moći će se sazidati još 70 novih privatnih grobnica tako da će se sa novcem dobijenim od njih potpuno urediti cjelo groblje. Za mnoge grobnice nezna se ko je vlasnik, a uz to su ove prilično zapuštene. Sada će se pristupiti uređenju i ovoga pitanja tako da će mo uskoro imati lijepo uređeno groblje, ono što je Šibeniku davno bilo toliko potrebno.

## Izlet za BIŠEVO, VIS i HVAR

Otpravništvo Jadranske Plovidbe — Šibenik priređuje u nedjelju sa parobrodom „Ugljan" izlet za Biševo, Vis i Hvar. Polazak je u 4 sata ujutro, a povratak u 24. sata na veče. Cijena za odlazak i povratak svega 35 din.- po osobi. Ručak na parobrodu može se dobiti za samih 16 din.- Raspored putovanja istaknut je u plakatima i vrlo je zgodan.

# Turizam

U petak 19 t. mj. dolazi u naš grad parobrod Dubrovačke plovidbe „Kralj Aleksandar" koji će zamijeniti „Kumanovo" na njegovoj redovitoj turističkoj pruzi. Sa ovim parobrodom dolazi nam u goste i 200 pjevača iz St. Gallen-a (Švajcarska). Taj muški monnstre-zbor pravi jednu turneju po našem Primorju. Gosti će posjetiti slapove Krke i razgledati grad, a ostaće od 17-24 sata.

Društvo za saobraćaj putnika u zajednici sa Gradskom glazbom i M.F.D. „Kolom" priprema im svečani dočekk.

Parobrod „Kral Aleksandar" doći će već idućeg petka (12 t. mj.) u Šibenik jer tada ulazi u prugu.

— — —

Ovih dana boravi u Šibeniku g. Ludvig Henshaimer, akademski slikar koji po nalogu našeg poslanstva u Beč i jugoslovensko-austrijske trgovačke komore obilazi našu obalu u svrhu slikanja iste. Njegovi radovi biće izloženi na pojedinim propagandnim turističkim izložbama u inostranstvu.

## Sokolski slet u Rogoznici

Matično Društvo Šibenik sa ostalim društvima šibenskog i trogirskog okružja sudjeluju sutra u nedjelju javnoj vježbi u Rogoznici.

Odlazak poslije podne prema oglasu Jadranske Plovidbe na IV strani.

— — —

Društvo Klanac—Siverić u zadnji čas javlja da bi prisustvovalo gornjem izletu sa 60 svojih članova u narodnim nošnjama kad bi im se isposlovalo besplatan put parobrodom, jer faktično imaju dovoljno troška do ovamo a ljudi su iz siromašnih krajeva.

PRESV. BISKUP g. Dr. MILETA za vrijeme euharist. kongresa u Ljubljani imenovao je počasnim konsistorijalnim savjetnikom preč. Dr. K. Zorića, kurij. čin. i ličnim tajnikom.

U NEDJELJU 14 o. mj. presv. biskup Dr. J. Mileta podjeliće sveto svećeničko redjenje dvanaestorici svršenih bogoslova.

NOVELA od M-iva.

# Razlaz

Iako u općem smislu jednaka svim ostalim ženama Mila se je odlikovala još nečim što joj je davalo vlastitu karakteristiku.

Sitan rast... neke vrste trome grациoznosti, crne kose i očiju vatrena pogleda odavali su južnjačku ljepotu koja se muškarcima dopada na neki poseban opojni način.

Ne baš u intimnom, ali ipak u slobodnom razgovoru, nije se ustručavala iskrenom naivnošću da pripovijeda razne nevine avanture, koje je doživjela, ali koje po njenom uvjerenju nijesu prelazije obim običnog flerta.

Njeno pričanje bilo je tako ubedljivo da nije izazivalo niti ljubomore kod njenih obožavaoca koji su joj bili prisiupačni — ali u pristojnoj udaljenosti — ona se nebi mogla izazvati niti kod slučajnog nesretnika koji bi bio potpuno zaljubljen.

Jednostavno — umijela je vladati svačijim srcem postavljajući ga na mjesto koje mu pripada.

Slučajne nastranosti ljudske slabosti nije osuđivala u mjeri koliko zaslužuju, ali isto tako jednako je bila ravnodušna prema uvaženijim osjećajima pojedinaca i ako nije mogla prikriti dužno poštovanje prama njima.

Posmatrajući ju odavle, moglo bi se nekako misliti, da ona nije ljubavno sentimentalna ili da se želi rađe poigrati mladim ljudima. — Ne! — to nije ispravan sud... naprotiv, ona je bila ispunjena ljubavnim čežnjama, samo što se one nikada nijesu svodile, već se razgraničavale po njenoj volji i ukusu, onako kako bi to vrijeme i okolnosti iziskivali.

Eto — baš zato ona je strasno i iskreno ljubila.

Ljubila je ono, što je u tajnoj slutnji očekivala kao nešto blaženo lijepo. To je moralo po sebi doći, a ono što bi otale nastalo ponovila bi se vjerno i odano.

Slučaj je htio da u njen život uđe jedan prilično prost, ali duhovit mladić i moguće upravo ona prostota no koja nije prelazila granice pristojnosti, vjerovatno je bila uzrokom, da se je istinski iskreno zavoljela.

„Ona je izgubila svoje srce!"

Popustila je njena pustopačnost. — Moguće da je to bio prvi put da ljubi onom ljubavi koja je morala biti savršena, idealna.

U sličnim prilikama, kao logična posljedica pod perspektivom punoj sreće, stvara se kombinacija misli koju treba hitno prigrliti — barem ju se dotaći iz strepnje da se nebi izgubila, dok brak je imao okrunuti ove osjećaje, kao zamišljeno sredstvo — vječne blažene veze.

Vjerojatno, da se je to moglo desiti...

Mladić koji je osvojio njeno srce, moguće da je nju ljubio, jednako kao i ona njega, što bi moglo biti tim prije, radi ispoljavanja nešto slobodnijih nazora u konverzaciji, ne štedeći niti samoga sebe, ali uvijek u blagoj i pristojnoj formi što ni malo ni je vrijedalo estetiku ni dobar odgoj. Naprotiv, pretstavljalo ga je u pravom svjetlu elegantnog i obazrivog mladog čovjeka. — U prkos protivurječnosti, on izgleda da je nju zbilja ljubio više nego bilo koji drugi. To je bilo tim vjerojatnije, što se je ispoljavalo na poseban n[illegible] strenim pogledima, koji su najvjerniji tumač duševnih osjećaja.

Ali poslije svega — u njen život koji je skrenuo od uročene bezbrižnosti zavukla se je ljubav, koja je bila toliko jaka, da se nije mogla sakriti.

Tek jedan stariji čovjek, dostojanstvene pojave, mnogo ozbiljan i pristojan bio je prijatelj mladića.

Eto oni su bili nerazdvojni prijatelji, a ona nije se zato ustručavala i njega pogledati svojim blagim, prodirnim pogledom, kao tražeći savjeta ili težnjom da tako sazna istinu radi neizvjesnosti pošto joj se je činilo da je mladić indiferentan, ili da ne naslućuje njene čežnje.

I taj nečujni govor očiju koji se kroz njih prenosi iz duše, često je vrlo pogibeljan radi sumnjičenja naročito u pogriješnom razumijevanju ali jednako je odrazit pregled onoga što zakuplja jednu dušu...

Veoma je jasno bilo da njezino srce pripada svome idealu.

Čeznutljivo uzdišući za otkritom ljubavi, od jednom se je pojavio onaj treći za kojega je stekla uvjerenje da bi mogao biti onaj koji bi ispunio sve zahtjeve njenih osjećaja.

Ipak u ovoj igri, karakteri su odigrali najveću ulogu.

Četiri duše postale su međusobno ljubomorne.

Prvi mladić uz nešto samoprijegora uspio je brzo se savladati bacivši sve zaboravu. Starac dok mu se je srce cijepalo uslijed pogriješnog razumijevanja tuđih osjećaja morao se je pokoriti sudbini... Onaj treći pored svečanog obećanja naišad je na zapreke koje nije mogao svladati i one su bile uzrokom bolnog razlaza.

Samo je ona ostala — ali ipak naivno, nevina i ako bolnim srcem dobra plemenita.

# Skupština učiteljskog udruženja

## Primorske banovine

Split. — Prekjučer u školi na Dobrome održana je glavna godišnja skupština sekcije Jugoslovenskog udruženja učitelja za Primorsku banovinu. Skupštinu je otvorio pretsjednik g. Petar Grego u prisustvu načelnika prosvjetnog odjeljenja g. prof. Nike Stipčevića. Komemorisao je uspomenu na blagopočivšeg Viteškog Kralja, a zatim je pozdravio mladog Kralja Petra II, kome su prisutni kliknuli Živio!

Izabran je odbor za rezolucije u koji su ušli gg. N. Manojlović, J. Lebedina, H. Đikić, N. Marinković, P. Matas.

Načelnik g. Niko Stipčević uzeo je riječ i pozdravio skupštinu ističući da je rad učiteljstva osnovnih škola zadovoljavajući i on preporuča da se tim radom i nastavi, kako bi se preko učiteljstva održao kontinuitet sa narodom. On učiteljstvu u ime Banske uprave i svoje zahvaljuje na radu, a skupštini želi dobar uspjeh.

Poslije toga prof. učiteljske škole u Šibeniku g. Marin Andrijašević održao je predavanje o temi: obrazovanje učitelja. On u svom predavanju ističe potrebu, da ostanu dosadašnje učiteljske škole, ali da se one reformiraju u pravcu koji je izložen u projektu glavnog odbora Jugoslovenskog učiteljskog udruženja. Prema statističkim podacima bi trebalo ustanoviti svake godine potreban broj učiteljskih sila i na osnovu toga da se odredi globalno broj učiteljskih škola, tako da jedna škola ne može imati preko 240 đaka, a jedno odjeljenje preko 40 đaka. Ove učiteljske škole trebalo bi raspoređiti srazmjerno prema administrativnoj podjeli zemlje uzimajući u obzir broj pučanstva pojedinih adm. jedinica. Da bi se dobili nastavnici koji će se osposobiti za rad na selu, trebalo bi da se omogući besplatno školovanje darovitoj i siromašnoj djeci sa sela. U tu svrhu trebalo bi da se izmjeni § 34 zakona o učiteljskim školama i da se u te škole primaju učenici iz srednjih i građanskih škola, ako su na jednoj ili drugoj školi svršili niži tečaj sa odličnim ili dobrim uspjehom. U svom predavanju g. Andrijašević se dalje bavio i stručno izlagao svoja gledišta na preuređenje učiteljskog školstva i zatim je skupštini predložio na prihvat sva ta pitanja izložena u formi jedne rezolucije. Njegova izlaganja naišla su na odobravanje prisutnih delegata.

Poslije predavanja g. Andrijaševića razvila se o iznijetim pitanjima diskusija, pa je redigovana rezolucija koja obuhvaća probleme o reorganizaciji učeteljskih škola i obrazovanju učitelja.

Skupština se nastavila radom po podne istoga dana, i raspravila ostale tačke dnevnog reda.

## Pred odlazak naših skauta na logorovanje

Čitave školske godine Vaše je dijete bilo vezano uz sobu i knjigu. To ga je toliko oslabilo, da ono, ako se kroz ove ljetne praznike ne oporavi neće biti spremno da izdrži događaje naporni školski rad. Da bi Vi kao i Vaše dijete izbjegli ovu neugodnost splitska skautska organizacija ustručava se da Vam savjetuje: Pošaljite svoje dijete na skautski logor. Mi organiziramo već pet godina fizički i moralno uspjele logore. Ovogodišnji I gor splitskih i šibenskih skauta održaće se u jednom od najljepših i najzdravijih krajeva naše domovine. Da bi ovaj logor što bolje uspio, sastavljen je osobiti odbor koji je izvršio glavnu pripremu.

Na logor je dozvoljen pristup svakom omladincu (muškom i ženskom).

L gorska uplata za putovanje i 30-dnevni boravak na logoru iznosi samo 400 dinara.

Informacije i sva obavještenja daje gosp. prof. Stjepan Bošković, koji organizuje šibenske skaute za ovaj za jednički logor.

Steg Skauta — Split.

# † Dr. Ivo Dominis

U utorak u jutro rano nenadno je preminuo ovdje Dr. Ivo Domins, odvjetnik u Biogradu na moru a brat našeg sugradjanina pretsjednika pomorskog veslačkog saveza Dr. Marka Jurja Dominisa, advokata u Šibeniku.

Smrtni ostaci pokojnika preneseni su u Biograd gdje će uslijediti sprovod. Pokojnik se za života isticao još kao djak u pravničkim redovima, a kadà je otvorio kancelariju u svom rodnom gradu, posvećivao je punu pažnju napretku mjesta. U pravničkim redovima bio je osobito cijenjen.

Ožalošćenoj porodici naše toplo saučešće.

# Skradin

U dubokoj starosti, nakon dugog bolovanja jučer je preminuo Girolamo de Marassovich, sprovod će slijediti danas u 6 sati.

## U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise

## Godišnji uspjeh građanske škole u Benkovcu

U državnoj mješovitoj građanskoj školi u Benkovcu saopćeni su na Vidovdan rezultati uspjeha i tom je prigodom škola štampala lijepe godišnje izvještaje.

Od 58 đaka, koliko ih je bilo u svim razredima na kraju školske godine, 33 svršilo je razred, 16 polažu popravni ispit, a 9 ponavljaju razred.

Ova škola kroz sve vrijeme borila se sa dosta velikim teškoćama, u prvom redu pomanjkanja nastavničkog kvalifikovanog osoblja. Krajem prošle godine ovo je pitanje uredjeno. Ali škola se još uvijek bori zbog nedostatka učila i raznih nastavničkih sredstava.

Nažalost u dosadašnjem radu od strane općine nije joj ukazivana nikakva pažnja, što bi obzirom na njen zadatak i cilj bilo preko potrebno.

Uzevši u obzir okolnosti pod koji ma se radilo ovaj se uspjeh može smatrati kao zadovoljavajući.

**JADRANSKA PLOVIDBA D. D**
**— Opravništvo Sibenik —**

*priređuje u nedjelju parobrodom „UGLJAN“*

**Pučki izlet**
**u Biševo, Vis i Hvar**

*odlazak iz Šibenika u 4 s. jutrom*
*povratak u „ u 24 s. noću*
*Cijena din.- 35.—*

*Ručak na brodu din.- 16.—*
*Izlet će se održati samo ako bude dovoljan broj izletnika, u protivnom slučaju isti se obustavlja.*
*Sudjelovati može 150 osoba.*

**Svake nedelje priređuje slijedeće**

**IZLETE**

**za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP**
**Odlazak u 6 s. povratak u 19.45**
**Cijena: do Roškog slapa 24 din.-**

**za Skradin i slapove Krke**
**Odlazak u 14.30 s. povratak u 19.45**
**Cijena: do Krke 12 din.-**

*u nedjelju u 2 s. pos. podne*
IZLET za ROGOZNICU
*Cijena Din. 10 za odlazak i povratak. — Djeca plaćaju polovicu*

*Izletne karte prema Splitu i Biogradu*

Svake subote polazak u 14 sati parobrodom pruga 56 a povratak u ponedjeljak u 2 sata parobrodom pruge 6.-

Šibenik—Split i natrag Din. 36.-

Svake nedjelje polazak u 7 sati parobrodom pruge 22. povratak istog dana u 20.45 sati parobrodom pruge 7 ili u ponedjeljak u 5.20 sati parobrodom pruge 21.

Šibenik—Biograd i natrag Din. 30.

# Zanimljivosti

## Umro je lord Hedlej nesuđeni kralj Albanije

*jedini engleski per musliman*

U Londonu je umro lord Roland Žorž Alanson. Alanson Vin, peti baron od Hedleja i baronet od Lille Varleja, te jedananasti baronet od Notstela, jedna od najinteresantnijih ličnosti engleske aristokracije i engleskog javnog života.

Rodio se 1885 godine te se posvetio inžinjerskoj karijeri, u kojoj je postigao zamjerne uspjehe. Sagradio je najveći dio željeznica u sjevernoj zapadnoj Indiji i u Kašmiru. Boraveći mnoge godine u Aziji srastao je lord Hedlej tako s muslimanskim svijetom da je poslije u Engleskoj prešao na islam. On je bio jedini per, koji je izvršio ovako neobičnu konverziju. Bio je pretsjednik londonskog inžinjerskog društva, a bio je nekoliko puta odlikovan besemerovom nagradom, najvišim tehničkim odlikovanjem Velike Britanije. Sve do duboko u starost u Hedlej je neumorno radio na svim područjima tehnike. Godine 1923 pošao je na obligatno muslimansko hodočašće u Arabiju, gdje se je novi kralj Ibn Saud primio sa svim počastima. U prvim godinama poslijeratа za vrijeme borbi između albanskog ministra pretsjednika Fan Nolija i sadašnjeg kralja Ahmeda Zogua ponudila je jedna grupa albanskih trgovaca lordu Hedleju albansku krunu. Međutim on je ponudu odbio.

## Ljubavna drama među gimnazijalcima

*Tragična smrt u školskoj klupi*

Potresna drama iz ljubomore odigrala se nedavno u jednoj gimnaziji u Pekingu. U tom su kitajskom zavodu prije nekoliko godina uveli mješovitu nastavu za učenike i učenice. U takvom jednom mješovitom razredu razvila se ljubav između jednog 15-godišnjeg gimnazijalca i njegove susjede. Ova je ljubavna idila trajala nekoliko mjeseci, dok dječak nije počeo pokazivati interes za jednu drugu djevojčicu, kojoj je pomagao izrađivati zadaće i šaptao joj za vrijeme ispitivanja. Napuštena prijateljica nije se htjela pomiriti s tom novom situacijom, te je za vrijeme odmora dolazilo do žestokih scena.

Prije kratkog vremena došlo je do katastrofe. Kad je gimnazijalac za vrijeme geografskog sata opet šaptao odgovore svojoj novoj prijateljici, potegla je napuštena prijateljica iz svoje torbice revolver i opalila na svoju suparnicu dva metka. Pogođena djevojčica pala je sva oblivena krvlju, te je za nekoliko časaka izdahnula na svojoj klupi. Mlada zločinka je uhapšena, te će odgovarati pred sudom.

## Zadavio prijateljicu u jezeru

*Očajna borba nesretne djevojke za život*

Neki mladić pošao je sa svojom prijateljicom na jezero Vansekx kod Berlina, gdje su iznajmili jedan čamac i izvezli se na jezero. Već nakon jednog sata vratio se mladić sam sasvim promočen, te je ispričao vlasniku čamca, da mu se čamac u oluji prevrnuo, a njegova prijateljica utopila.

Smjesta je dozvana policija, koja je pretražila mjesto nesreće. Policijskom je činovniku bilo odmah sumnjivo ponašanje mladića, a naročito su mu bili sumnjivi njegovi podaci o tome, kako se dogodila nesreća. Nakon odužeg preslušavanja priznao je mladić svoj zločin. On se zove H. Miler, 22 godine, a rodom je iz Zelendorfa. Po njegovom priznanju očekivala je njegova prijateljica djete, pa da bi se riješio neugodnih obveza, on ju je odgurnuo iz čamca u vodu.

Djevojka koja nije znala plivati, uhvatila se grčevito za rub čamca, te se čamac prevrnuo, pri čemu je i Miler pao u jezero. U vodi je sad došlo do očajne borbe između njih, ali je sirota djevojka konačno podlegla i potonula.

✝

Rastrgana i bolna srca javljamo rodbini, prijateljima i znancima, da je 4. VII. u Banovinskoj bolnici u Šibeniku, u 6 sati nenadno preminuo naš mili i nezaboravni suprug, otac i brat

**DR. IVO DOMINIS**
**Advokat u Biogradu**

Smrtni ostanci milog pokojnika bili su sprovedeni u petak dne 5 jula u 10·15 sati prije podne, iz obiteljske kuće u Biograd do vječnog počivališta.

Biograd n.m, 5 jula 1935.

OŽALOŠĆENI:
LIZA supruga, FRANJO sin. PASKO, ANTE i Dr. JURAJ, braća
Za se i ostalu rodbinu

*Vrijedi kao direktna obavijest.*

Štampa i vlasništvo: Odilk, Graf, Zavod Tisk.E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Namilkar Vitaliani